

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.6.20.
COM(2017) 329 final

2017/0134 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról (GNI-rendelet) és a 89/130/EGK, Euratom tanácsi irányelv és az 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A bruttó nemzeti jövedelem (GNI) az Európai Unió (EU) költségvetésében a saját források legnagyobb hányadának kiszámításához szolgál alapul. A piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról szóló, 2003. július 15-i 1287/2003 (EK, Euratom) tanácsi rendelet (GNI-rendelet)¹ a saját források meghatározására szolgáló GNI-adatok kiszámításának és ellenőrzésének statisztikai alapját határozza meg.

A Bizottság a GNI-rendelet felülvizsgálatát az alábbi indokok alapján tartja szükségesnek:

- 2014. május 26-án elfogadták az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozatot², az új „sajátforrás-határozatot”, amely 2016. október 1-jén lépett hatályba. E határozat előírja, hogy a saját forrásokra történő alkalmazásokra a tagállamok bruttó nemzeti jövedelmét az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló, 2013. május 21-i 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (ESA 2010) összhangban kell meghatározni.
- Az ESA 2010³ elfogadására 2013. május 21-én került sor, és 2014 szeptemberében vált a nemzeti számlák kiszámításának új szabványává az EU-ban. Ez a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló, 1996. június 25-i 2223/96/EK tanácsi rendelet⁴ helyébe lép.
- A Számvevőszék 11/2013. számú, „A bruttó nemzeti jövedelemre (GNI) vonatkozó adatok helytállósága: strukturáltabb és célirányosabb megközelítés javítaná a Bizottság ellenőrzéseinek eredményességét” című különjelentése⁵ számos ajánlást tett e munka javítása érdekében.
- Az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, az európai uniós statisztikák előállításának módszeréről: kitekintés az elkövetkező évtizedre című bizottsági közlemény⁶ egyebek mellett javaslatokat tartalmaz a statisztikák előállítási folyamatainak integrálására, például a nemzeti számlákra vonatkozó adatok egységes IT-rendszerbe történő beépítésére, valamint az adatok továbbítási határidejének összehangolására.
- Mivel a GNI-adatokat a saját forrásoktól eltérő alkalmazásokra is felhasználják, továbbá a statisztikák integritásának fenntartása érdekében a statisztikák előállítására vonatkozóan egy másik jogalap megfelelőbbnek tűnt a meglévő jogalaphoz az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2000. szeptember 29-i 2000/597/EK, Euratom tanácsi határozatnál⁷, amely egyébként hatályát veszítette.
- Az Európai Statisztikai Rendszer (ESR) úgy döntött, hogy a komitológiai hatásköreit egy bizottságra, az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságára (ESR-bizottság)

¹ HL L 181., 2003.7.19., 1. o.

² HL L 168., 2014.6.7., 105. o.

³ HL L 174., 2013.6.26., 1. o.

⁴ HL L 310., 1996.11.30., 1. o.

⁵ HL C 362., 2013.12.12., 2. o.

⁶ COM(2009) 404, 2009.8.10.

⁷ HL L 253., 2000.10.7., 42. o.

összpontosítja. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi GNI-bizottságot egy hivatalos szakértői csoportnak kell felváltania.

- **Összhang a szabályozási terület meglévő rendelkezéseivel**

A javaslat tartalmában nagyon hasonló az 1287/2003/EK, Euratom rendelethez. Mindazonáltal a javaslat rendelkezései megoszlanak majd a Tanács és az Európai Parlament által elfogadott rendelet, valamint a GNI-bizottságot felváltó hivatalos szakértői csoport munkáját meghatározó bizottsági határozat között.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Nem értelmezhető.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EUMSZ 338. cikke szolgáltat jogalapot az európai statisztikákhoz. A 338. cikk (1) bekezdése szerint az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket fogad el statisztikák készítésére vonatkozóan, amennyiben ez az Unió tevékenységeinek ellátásához szükséges. A 338. cikk meghatározza az európai statisztikák készítésének követelményeit, és úgy rendelkezik, hogy ennek a pártatlanság, a megbízhatóság, a tárgyilagosság, a tudományos függetlenség, a költséghatékonyság jegyében és a statisztikai adatok bizalmas kezelésének normáival összhangban kell történnie.

Az EUMSZ 338. cikke (1) bekezdésének jogalapként történő használata változást jelent az 1287/2003/EK, Euratom rendelethez képest, amelynek jogalapja a korábbi, az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2000/597/EK, Euratom tanácsi határozat 8. cikkének (2) bekezdése volt. Az új sajátforrás-határozat (2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat) nem tartalmaz hasonló jogalapot egy új GNI-rendelet elfogadására vonatkozóan.

E rendelet fő célja a GNI összehangolása az 549/2013/EU rendelettel, amelynek jogalapja szintén a 338. cikk (1) bekezdése. A GNI-adatokat emellett a saját forrásoktól eltérő alkalmazásokra is felhasználják, különösen nemzeti gazdaságpolitikákra és különböző uniós politikákra. Ez előbbiek alapján az EUMSZ 338. cikkének (1) bekezdése releváns és megfelelő jogalapot képez. Az EUMSZ 338. cikke (1) bekezdésének alkalmazásával lehetővé válik az új sajátforrás-határozatban felvázolt politika figyelembevétele és támogatása, ugyanakkor kiemeli ennek az új javasolt rendeletnek a statisztikailag átfogóbb tartalmát.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Mivel a javaslat nem tartozik az Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

E rendeletjavaslat megszüvegezésére a GNI-aggregátum összehasonlíthatóságának, megbízhatóságának és teljeskörűségének megerősítése céljából került sor. Az uniós költségvetési hozzájárulások meghatározása céljából a GNI-adatokat csak az EU szintjén lehet ellenőrizni. A függetlenül fellépő tagállamok nem tudják megfelelően elérni a javasolt intézkedés célkitűzéseit az összehasonlíthatóság, a megbízhatóság és a teljeskörűség biztosítása érdekében. Hatékonyabban lehet fellépni uniós szinten uniós jogi aktus alapján.

Az Unió ezért a Szerződés 5. cikkében megfogalmazott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el ezen a területen.

- **Arányosság**

A javaslat a GNI-adatok összegyűjtését öleli fel. Az ESA 2010 10. cikkének (1) bekezdése szerint, – amely átmeneti rendelkezés – a saját források beszedésének végleges egységes rendszere mindaddig az ESA 95 marad, amíg az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat⁸ hatályban van. A 2007/436/EK, Euratom határozatot más jogszabály váltotta fel, és ezért a GNI-adatok gyűjtését ennek megfelelően módosítani kell.

Az 1287/2003/EK, Euratom rendelet szerinti helyzethez képest javasolt változtatások abból állnak, hogy a GNI-adatok jelentését az ESA 2010-hez igazítják és illetékes komitológiai bizottságként az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságát vezetik be a GNI-bizottság helyett, az európai statisztikai rendszer új szerkezete részeként, melynek célja a koordináció és partnerség javítása az európai statisztikai rendszeren belüli egyértelmű piramisszerű felépítés keretében, amelyben az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága a legmagasabb szintű stratégiai testület. 2012 februárjában⁹ az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága támogatta ezt az új megközelítést.

Ez a rendelet kizárólag azon kérdésekre terjed ki, amelyek szabályozása az említett cél elérése érdekében szükséges.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az eszköz megegyezik a jelenlegi jogszabályhoz használt eszközzel. Mindazonáltal a GNI szakértői csoportot létrehozó jövőbeli bizottsági határozatra lesz szükség, amint ez a rendelet hatályba lép.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Meg kell jegyezni, hogy ez a rendelet a jelenleg hatályban lévő rendelet egyszerű aktualizálása, amelyre azért van szükség, hogy figyelembe vegyék az új jogalapot, az új sajátforrás-határozatot és a kapcsolódó jogszabályt, az ESA 2010-et, valamint az Európai Számvevőszék különleges jelentésében felvázolt ajánlásokat.

A bizottsági szabványoknak megfelelően a vizsgálatok a meglévő jogszabályok értékelésére – ideértve az európai statisztikai program¹⁰ értékelését is – az Eurostat által használt rendszer alapján történtek, amely az egész folyamat központi részét képezte. Emellett minden évben felhasználói felméréseket végeznek a felhasználók, azok igényei és az Eurostat által nyújtott szolgáltatásokkal való elégedettségük jobb megismerése céljából. Az értékelés eredményeit az Eurostat a statisztikai adatok előállítási folyamatának és az elkészült statisztikák javítására használja. Ezek különféle stratégiai tervekhez, például a munkaprogramhoz és az irányítási tervhez szolgálnak alapul.

⁸ HL L 163., 2007. 6.23., 17. o.

⁹ Az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságának 12. ülése, 2012. február 12.

¹⁰ Lásd <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>

Az Eurostat termékeinek gördülő jellegű felülvizsgálatát 2013-ig rendszeresen elvégezték az érdekelt felek (felhasználók és tagállamok) körében. A nemzeti számlákra vonatkozóan a legutóbbira 2010-ben került sor¹¹. A legutóbbi felülvizsgálat a nemzeti számlák valamennyi elemére kiterjedt, a megállapítások azonban a kiemelt aggregátumnak számító GNI szempontjából is relevánsak.

A felhasználói elégedettséget az elégedettségi mutató¹² mérte számos tényező tekintetében. Az országok és régiók összehasonlíthatóságára (e javaslat kiemelt eleme) vonatkozó elégedettségi mutató 0,8 volt. A metaadatok javítására vonatkozó ajánlást megvalósítottuk.

Ami a GNI-bizottságot illeti, amelyet majd a hivatalos szakértői csoport vált fel, magas volt az elégedettségi index azon lehetőséget illetően, hogy a tagállamok hozzájáruljanak a GNI-bizottságon belüli döntésekhez, illetve előkészítsék azokat (1), valamint a GNI-bizottság szerepének a nemzeti számlák módszertanának kifejlesztéséhez való hozzájárulása (1,0), valamint a GNI-bizottság általános hatékonysága (0,83) vonatkozásában. Ami ez utóbbit illeti, a szabad észrevételekre történő reagálás eredményeképpen előrelépés történt az ülések nyelve tekintetében (jelenleg angolul tartják, mivel a technikai kérdéseket a tolmácsoknak nem mindig sikerült jól megérteniük), valamint a GNI-jegyzékek rendelkezésre állása tekintetében. A pénzügyi közvetítési szolgáltatások közvetett módon mért díjának (FISIM) kiszámítására és felosztására vonatkozó legjobb módszertani javaslat is megvalósult.

A GNI-bizottság minden évben az őszi ülésén nyilvánít véleményt a saját források céljaira felhasznált GNI-adatok megfelelőségéről. A vélemény eddig minden esetben kedvező volt.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat részletes megvitatására a GNI bizottsági ülésein került sor 2012-ben (két ülészakon), 2013-ban (két ülészakon), 2015-ben (egy ülészakon) és 2016-ban (két ülészakon). A javaslat támogatást élvez a következő területeken: az adat- és minőségi jelentések, a GNI-jegyzékek, a GNI-bizottság fokozottabb integrációja az Európai statisztikai rendszer általános kormányzási szerkezetében, az ellenőrzési eljárás és a tájékoztató látogatások. A GNI-bizottság üdvözlö, hogy sikerült összehangolni a GNI értesítési dátumát az ESA továbbítási program és a túlzotthiány-eljárásról szóló értesítés szeptember 30-i dátumával.

Az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága (a továbbiakban: ESR-bizottság) a 2013. májusi ülésén jóváhagyta a szöveget, majd az átdolgozott szövegről 2017 májusában kérték ki a véleményét. A makrogazdasági statisztikával foglalkozó igazgatók ülését is rendszeresen tájékoztatták a fejleményekről.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

A tagállami nemzeti statisztikai hivatalokkal történő konzultációra a GNI-bizottság, valamint a makrogazdasági statisztikák igazgatóinak ülése keretében került sor (lásd fenn).

Ez a javaslat az Európai Számvevőszék bruttó nemzeti jövedelemről szóló különjelentésében szereplő ajánlásokat is tartalmaz.

¹¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/08-National+Accounts-RR-2011.pdf/>

¹² Az elégedettségi mutatót úgy határozzák meg, hogy a kedvező vélemények („jó” vagy „nagyon jó”) számából kivonják a kedvezőtlen vélemények számát („rossz” vagy „nagyon rossz”), az eredményt pedig elosztják a kedvező és kedvezőtlen vélemények számával. Az elégedettségi mutató nagysága –1 és 1 közötti érték lehet. 1 lesz az értéke, ha nincs „rossz” vagy „nagyon rossz” minősítés, –1 lesz az értéke, ha nincs „jó” vagy „nagyon jó” minősítés.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat a jelenlegi helyzetnél kevesebb terhet ró a tagállamokra, mert a saját források esetében az ESA 2010-re való áttérés nélkül a tagállamoktól dupla számlasorozat előállítását lehetne kérni, külön egyet minden egyes szabványra vonatkozóan. Az a tény, hogy a saját források meghatározására szolgáló GNI-adatok továbbítása szinkronba került más nemzeti számlákra vonatkozó adatok továbbításával (pl. a nemzeti számlákra vonatkozó aggregátumok, túlzott adósság és hiányra vonatkozó statisztikák) szintén csökkenti a tagállamok jelentéstételi terheit.

Az ESA 2010-re való áttérés javítani fogja a saját források megállapítására használt GNI-adatok minőségét.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat megfelel a célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT) egyszerűsítési célkitűzéseinek részben azáltal, hogy összehangolja a saját források megállapítására használt GNI-adatok továbbítását az egyéb nemzeti számlákra vonatkozó adatok továbbításával, részben azáltal, hogy a saját források tekintetében átvált az ESA 2010-re annak érdekében, hogy a tagállamoknak ne kelljen két különálló számlasorozatot előállítaniuk: egyet az ESA 2010, egyet pedig az ESA 95 alapján.

Mivel a javaslat csak a tagállami nemzeti számlák készítőit érinti, ezért az nincs hatással a vállalkozásokra.

- **Alapjogok**

Nem értelmezhető.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Nincs szükség kiegészítő költségvetési forrásokra.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Csakúgy mint a jelenlegi GNI-rendelet esetében, a rendelet az alkalmazásáról szóló jelentés benyújtását írja elő három év elteltével, azaz 2022. december 31. előtt. A jelentés olyan kérdésekre terjed majd ki, mint a GNI-jegyzékek és a GNI-adatok időszerűsége és minősége, az ESR-bizottság és a hivatalos szakértői csoport működése, valamint a GNI-n eszközölt javítások.

E rendelet alkalmazásának kezdő napjától számított legkorábban öt éven belül a Bizottság elvégzi e rendelet értékelését, és egy jelentést mutat be a főbb megállapításokról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelést a Bizottság a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások szerint végzi el¹³.

A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat.

¹³ SWD(2015) 111.

A saját források megállapítására használt GNI-adatok ellenőrzését az Európai Számvevőszék alaposan megvizsgálja az éves jelentésének „Bevételek” fejezetében.

Az e területtel kapcsolatos tevékenységekről jelentést tesznek a makrogazdasági statisztikával foglalkozó igazgatók csoportjának két évente tartandó ülésén.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nincsenek.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat szerkezete a jelenlegi GNI-rendeleten alapul. A főbb változások összefoglalója az alábbiakban található:

Bevezető hivatkozások és preambulumbekendések

A GNI összeállítása és harmonizálása során megvalósítandó statisztikai integritás hangsúlyozása érdekében a jogalap az EUMSZ 338. cikkének (1) bekezdése. A saját forrásokkal kapcsolatos jogszabályokra való hivatkozás érdekében egy új statisztikai jogszabályra¹⁴ és Az európai statisztika gyakorlati kódexére¹⁵ való hivatkozás is helyet kapott.

1. cikk: Fogalommeghatározás

Ez a cikk a bruttó hazai termék (GDP) és a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) fogalmát határozza meg. Nincs lényegi változás; az alkalmazandó szabványok aktualizálása, áttérés az ESA 95-ről az ESA 2010-re.

2. cikk: Az adatok továbbítása, felülvizsgálata és a minőségi jelentések

Javaslat van arra, hogy az adatok Eurostathoz történő továbbításának határideje szeptember 22. helyett szeptember 30. legyen. Ennek szinkronban kell lennie a nemzeti számlákra vonatkozó többi adattovábbítási határidővel, így módon csökkennek a tagállamok adatszolgáltatási terhei.

3. cikk: A GNI-jegyzék

Alkalmazkodás az ESA 2010-hez. A saját forrásokra vonatkozó jogszabály ratifikálását szolgáló eljárás elhúzódása miatt a jegyzékek benyújtásának határideje már lejárt. Ez a cikk a jegyzékek frissítésének menetrendjét is előírja.

4. cikk: A GNI-szakértői csoport

A Bizottság az európai statisztikai rendszer új szerkezetére tett javaslatot annak érdekében, hogy javuljon a koordináció és a partnerség az európai statisztikai rendszeren belüli egyértelmű piramisszerű felépítés keretében, amelyben az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága a legmagasabb szintű stratégiai testület. Ennek az egyszerűsítésnek az egyik vonzata a komitológiai hatásköröknek az európai statisztikai rendszer bizottságára történő átruházása. 2012 februárjában¹⁶ az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága támogatta ezt az új megközelítést. Ennek eredményeként a jelenleg a GNI-bizottság által felvállalt nem komitológiai munka, ideértve a tagállamok által benyújtott GNI-adatok saját források megfelelőségére vonatkozó éves véleményt is, a Bizottság által létrehozandó hivatalos szakértői csoport felelősségi területe lesz. A jelenlegi GNI-rendeletben meghatározott nem

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

¹⁵ Az ESR-bizottság 2011. szeptember 28-án fogadta el.

¹⁶ Az Európai Statisztikai Rendszer Bizottságának 12. ülése, 2012. február 12.

komitológiai feladatok nagy részének meghatározása mostanra átkerül a bizottsági határozatba.

5. cikk: Ellenőrzési eljárás Az ESA helyes végrehajtására vonatkozó magyarázatok Az összeállítási eljárások javítása

A Bizottság lesz továbbra is felelős a GNI forrásainak és módszereinek ellenőrzéséért. Az ESA 2010 elfogadásával a Bizottság felelősségi körébe tartozik még az ESA 2010 megfelelő végrehajtásának egyértelművé tétele is.

6. cikk: Tájékozódó látogatások

A jelenlegi GNI-rendelet szóhasználata lehetővé tesz „tájékozódó látogatásokat”, azonban nem elég pontos azok tartalmát illetően. Ezek a látogatások vizsgálhatnak „minőségi” (pl. az ESA 2010-nek való megfelelés) vagy „mennyiségi” kérdéseket (pl. a számítások közvetlen ellenőrzése). Az Európai Számvevőszék azt javasolta a Bizottságnak (Eurostat), hogy inkább ez utóbbira helyezze a hangsúlyt.

Annak, hogy a bruttó nemzeti jövedelemre vonatkozóan más típusú tájékozódó látogatások vannak, mint a többi saját forrásokra vonatkozóan, az az oka, hogy az ESA módszertanának ismeretével valószínűleg az Eurostat rendelkezik, a módszertan nemzeti becslések előállítását célzó gyakorlati alkalmazásának tapasztalatával pedig jellemzően a tagállamok rendelkeznek.

7. cikk

Az ESR-bizottság azt a szerepet kapta, hogy segítse a Bizottságot a bruttó nemzeti jövedelem harmonizálásához szükséges komitológiai intézkedések elfogadásában. Az ESR-bizottság tehát a GNI-bizottság helyébe lép, amely megszűnik.

8. cikk: Jelentés

A Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

9. cikk: A jelenleg hatályban lévő jogszabályok hatályon kívül helyezése

A jelenlegi GNI-rendelet és a GNP-irányelv hatályon kívül helyezésével az említett eszközök keretében hozott határozatokat fenn kell tartani.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról (GNI-rendelet) és a 89/130/EGK, Euratom tanácsi irányelv és az 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 338. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A tagállamok piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelmén (GNI) alapuló uniós saját források növekvő hányada szükségessé teszi ezen aggregátum összehasonlíthatóságának, megbízhatóságának és teljességének további növelését.
- (2) Az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága által 2011. szeptember 28-án felülvizsgált és aktualizált európai statisztikai gyakorlati kódex, valamint a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁷ elveinek tiszteletben tartása révén megvalósuló statisztikai integritás különös jelentőséggel bír akkor, amikor a statisztikai adatokat közvetlenül adminisztratív célokra használják fel.
- (3) Ez az adat a nemzetgazdasági politikák és a különböző uniós politikák összehangolásának fontos elemző eszköze is.
- (4) A 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat 2. cikkének (7) bekezdésével összhangban a saját forrásokra történő alkalmazására a GNI a Bizottság által az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: ESA 2010) A. mellékletét alkalmazva megállapított, piaci árakon számított éves GNI-értéket jelenti. Emellett a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat¹⁸ 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Községek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Községek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

¹⁸ A Tanács 2014/335/EU, Euratom határozata (2014. május 26.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (HL L 168., 2014.6.7., 105. o.).

és figyelemmel a határozat 10. cikkének (2) bekezdésére a 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozatot¹⁹ hatályon kívül helyezték.

- (5) Alapvető követelmény, hogy a GNI-adatok összehasonlíthatóak legyenek, és ezért meg kell felelni az ESA 2010 releváns fogalommeghatározásainak és számviteli szabályainak. E célból az értékelési eljárásoknak és a ténylegesen felhasznált alapadatoknak lehetővé kell tenniük az ESA 2010 fogalommeghatározásainak és elszámolási szabályainak helyes alkalmazását.
- (6) Alapvető követelmény, hogy a bruttó nemzeti jövedelem összeállításához használt források és módszerek megbízhatóak legyenek. Ez azt jelenti, hogy a lehetőségekhez mérten kifogástalan technikákat kell alkalmazni a megbízható, megfelelő és aktualizált alapstatisztikákhoz.
- (7) Alapvető követelmény, hogy a GNI-adatok teljeskörűek legyenek, és ezért tekintetbe vegyék azokat a tevékenységeket is, amelyeket nem jelentenek a statisztikai felmérésekben vagy a költségvetési, szociális és egyéb adminisztratív hatóságoknak. A GNI teljeskörűségének továbbfejlesztése feltételezi a megfelelő statisztikai alapok és értékelési eljárások kidolgozását, valamint a megfelelő kiigazítások végrehajtását.
- (8) Annak érdekében, hogy egyenlő feltételeket biztosítsanak e rendeletnek a saját források céljaira felhasznált GNI-adatok szolgáltatása révén történő végrehajtásához a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni, hogy a GNI-nek és összetevőinek az ESA 2010 szerinti kiszámításához használt források és módszerek jegyzékére vonatkozóan, valamint a tagállami GNI-k összehasonlíthatóságának, megbízhatóságának és teljeskörűségének javítása érdekében intézkedéseket hozzon. E hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁰ megfelelően kell gyakorolni.
- (9) A 608/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet²¹ előírja a tagállamokban a saját források vizsgálatának ellenőrzése céljából végrehajtandó ellenőrző látogatásokat. Ezen ellenőrzéseken felül a Bizottságot fel kell jogosítani arra, hogy a GNI-vel kapcsolatos tájékoztató látogatásokat tegyen annak biztosítása érdekében, hogy a GNI-adatok összehasonlíthatóak, megbízhatóak és teljeskörűek legyenek. A nemzeti statisztikai hivatalok képviselőinek részvétele a GNI-vel kapcsolatos tájékoztató látogatásokon hozzájárul a GNI ellenőrzési folyamatának átláthatóságához.
- (10) A 223/2009/EK rendelet 7. cikkével összhangban az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága (ESR-bizottság) felkérést kapott szakmai iránymutatás nyújtására.
- (11) Az 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet²² 4. cikkében említett GNI-bizottság véleményeket adott ki, tanácsokat adott és segítette a Bizottságot végrehajtási hatáskörének gyakorlásában. A koordinációt és partnerséget a rendszeren belüli, egyértelmű piramis szerkezetben javítani hivatott új európai statisztikai rendszer keretében a 223/2009/EK rendelet által létrehozott Európai Statisztikai Rendszer Bizottságnak tanácsadói szereppel kell rendelkeznie és segítenie a Bizottságot

¹⁹ A Tanács 2007/436/EK, Euratom határozata (2007. június 7.) az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 163., 2007.6.23., 17. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

²¹ A Tanács 608/2014/EU, Euratom rendelete (2014. május 26.) az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről (HL L 168., 2014.6.7., 29. o.).

²² A Tanács 1287/2003/EK, Euratom rendelete (2003. július 15.) a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról (GNI-rendelet) (HL L 181., 2003.7.19., 1. o.).

végrehajtási hatáskörének gyakorlásában. Ennek érdekében a GNI-bizottság helyébe az ESR-bizottság lép, melynek célja, hogy segítse a Bizottságot végrehajtási hatáskörének a jelenlegi rendelet keretében történő gyakorlásában. Mindazonáltal a GNI-bizottság által az 1287/2003/EK, Euratom rendelet keretében korábban vállalt egyéb funkciók, valamint a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlásához nem kapcsolódó feladatok ellátásának céljából a Bizottságnak hivatalos szakértői csoportot kell létrehoznia.

- (12) A 89/130/EGK, Euratom tanácsi irányelv²³ és az 1287/2003/EK, Euratom rendelet eljárást hozott létre a GNP és a GNI összehasonlíthatóságának, megbízhatóságának és teljeskörűségének ellenőrzésére és értékelésére a GNP- és a GNI-bizottságon belül, ahol a Bizottság és a tagállamok szorosan együttműködnek. Ezt az eljárást ki kell igazítani a GNI-adatok saját források céljából történő, ESA 2010 szerinti felhasználásának, a saját források rendelkezésre bocsátására vonatkozó felülvizsgált menetrend és az európai statisztikai rendszer legújabb fejleményeinek figyelembevétele céljából. E jogi aktusokat ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

A piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem meghatározása és kiszámítása

1. cikk

(1) A piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelmet (GNI) és a piaci áron számított bruttó hazai terméket (GDP) az 549/2013/EU rendelettel létrehozott nemzeti és regionális számlák európai rendszerével (ESA 2010) összhangban kell meghatározni.

(2) Az 549/2013/EU rendelet A. mellékletének 8.89 pontjával összhangban a bruttó hazai termék (GDP) a rezidens termelő egységek termelő tevékenységének a végeredménye. Három módon definiálható:

- a) a termelés oldaláról történő megközelítés szerint: A GDP a különböző gazdasági szektorok vagy a különböző ágazatok bruttó hozzáadott értékének összege, amelyhez hozzá kell adni a termékadókat, és amiből le kell vonni a terméktámogatásokat (amelyek a szektorok és az ágazatok között nincsenek felosztva). A GDP egyben a teljes gazdaság termelési számlájának az egyenlegező tétele;
- b) a kiadás oldaláról történő megközelítés szerint: A GDP a rezidens gazdasági egységek által történő végső termék- és szolgáltatás-felhasználás összege (végső fogyasztás és bruttó felhalmozás) a termékek és szolgáltatások exportjával együtt és importja nélkül.
- c) a jövedelem oldalról történő megközelítés szerint: A GDP a teljes gazdaság „jövedelem keletkezése” számla felhasználásainak összege (a munkavállalói jövedelem, a termelési és importadók egyenlege, a teljes gazdaság bruttó működési eredménye és vegyes jövedelme).

(3) Az 549/2013/EU rendelet A. mellékletének 8.94 pontjával összhangban a nemzeti jövedelem a rezidens gazdasági egységek teljes elsődleges jövedelmét jelenti, amelyek a

²³

A Tanács 89/130/EGK, Euratom irányelve (1989. február 13.) a bruttó nemzeti termék piaci árakon történő összeállításának összehangolásáról (HL L 49., 1989.2.21., 26. o.).

következők: a munkavállalói jövedelem, a termelési és importadók támogatásokkal csökkentett egyenlege, a tulajdonból származó jövedelem (követelés mínusz fizetendő), a bruttó működési eredmény és a bruttó vegyes jövedelem. A bruttó nemzeti jövedelem (GNI) egyenlő a GDP és a rezidens gazdasági egységek által a nem-rezidens gazdasági egységeknek fizetett elsődleges jövedelem különbségével, hozzáadva ehhez a rezidens gazdasági egységek által a külföldtől kapott elsődleges jövedelmet.

II. fejezet

A GNI-adatok és a kiegészítő információk továbbítása

2. cikk

(1) A nemzeti számlák rendszeres összeállítása keretében a tagállamok az 1. cikkel összhangban megállapítják a bruttó nemzeti jövedelmet (GNI).

(2) Minden év szeptember végét megelőzően a tagállamok a nemzeti elszámolási rend keretében megküldik a Bizottság (Eurostat) részére a GNI-aggregátumra vonatkozó számadatokat és azok összetevőit, az 1. cikkben említett fogalom meghatározások szerint. A GDP összértékét és összetevőit az 1. cikk (2) bekezdésében említett három megközelítés valamelyikének megfelelően lehet bemutatni. A rendelkezésre bocsátott számadatok az előző évre terjednek ki, továbbá a számadatok minden olyan változtatására, amely a megelőző években történt.

(3) Amikor a tagállamok tájékoztatást küldenek a (2) bekezdésben említett adatokról, egy jelentést is eljuttatnak a Bizottság (Eurostat) részére a GNI-adatok minőségéről. A jelentés tartalmazza mindazon információt, amely annak bemutatásához szükséges, hogy hogyan jutottak ezen aggregátumhoz, és különösen ismertetik az alkalmazott forrásokban vagy módszerekben esetleg végbement jelentős változásokat, illetve a korábbi GNI-bebecslések felülvizsgálatának magyarázatát.

3. cikk

(1) Az ESA 2010-zel való teljes megfelelés biztosítása érdekében a tagállamok a Bizottság (Eurostat) rendelkezésére bocsátják a GNI és azok összetevőinek az ESA 2010 szerinti kiszámításához használatos források és módszerek jegyzékét.

(2) A Bizottság a végrehajtási jogi aktusok révén meghatározza az (1) bekezdésben említett jegyzék részletes szerkezetét és tartalmát, valamint frissítésének menetrendjét. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A megfelelés összehasonlító elemzésének megkönnyítésére a Bizottság a 4. cikkben említett szakértői csoporttal szoros együttműködésben elkészíti a jegyzékre vonatkozó iránymutatást.

III. fejezet

A GNI kiszámításánál alkalmazott eljárások és ellenőrzések

4. cikk

A Bizottság létrehozza a tagállamok képviselőiből álló és a Bizottság képviselője által irányított hivatalos szakértői csoportot azzal a céllal, hogy tanácsot adjon a Bizottságnak, véleményt nyilvánítson a GNI-számítások összehasonlíthatóságáról, megbízhatóságáról és teljeskörűségéről, e rendelet végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket vizsgáljon, valamint adjon ki éves véleményeket a tagállamok által a saját források céljára benyújtott GNI-adatok megfelelőségéről.

5. cikk

(1) A Bizottság ellenőrzi a 3. cikk (1) bekezdésében említett forrásokat és módszereket a jegyzékben. Ezzel összefüggésben a Bizottság által a 4. cikkben említett szakértői csoporttal szoros együttműködésben megalkotott ellenőrzési modellt használják. A modell a szakértői értékelés és a költséghatékonyság elvein alapul.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén olyan intézkedéseket hoz, amelyek a GNI-adatokat összehasonlíthatóbbá, megbízhatóbbá és teljeskörűbbé teszik. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

6. cikk

(1) A 608/2014/EU, Euratom rendelet 2. cikkében előírt ellenőrzések sérelme nélkül a Bizottság (Eurostat), amennyiben indokoltnak tartja, a GNI-látogatásokat tehet a tagállamokban.

(2) A Bizottság (Eurostat) a tagállamokban tett tájékoztató látogatások során kérheti a nemzeti statisztikai hivatalokat képviselő nemzetiszámla-szakértők segítségét.

A nemzetiszámla-szakértőket a Bizottságnak (Eurostat) a nemzeti számlák jelentéséért felelős nemzeti hatóságok által elküldött önkéntes javaslatok alapján összeállított jegyzékben veszik nyilvántartásba.

A tagállamok önkéntes alapon vesznek részt az említett látogatásokon.

7. cikk

(1) A Bizottságot a 223/2009/EK rendelettel létrehozott Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

IV. fejezet

Záró rendelkezések

8. cikk

Legkésőbb 2022. december 31-ig a Bizottság jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács részére e rendelet alkalmazásáról.

9. cikk

A 89/130/EGK, Euratom irányelv és az 1287/2003/EK, Euratom rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett jogszabályokra történő hivatkozásokat az e rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni és az e rendelet mellékletében foglalt megfelelési táblázatokkal összhangban kell értelmezni.

10. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök